

RAP071
Rijnlandse Architectuur Prijs
2025

JURYRAPPORT



R IJNLANDSE ARCHITECTUURPRIJS 2025

Architectuur als kunst van de Ruimte

De Rijnlandse Architectuur Prijs (RAP071) viert in 2025 opnieuw de kracht van architectuur in de Leidse regio. Tweejaarlijks brengt de prijs spraakmakende projecten onder de aandacht die niet alleen uitblinken in ontwerpkwaliteit, maar ook laten zien dat architectuur en stedenbouw een essentieel onderdeel uitmaken van de transformatie naar een duurzame, leefbare en verbonden samenleving. De prijs wordt mogelijk gemaakt door Provincie Zuid-Holland en de gemeenten Leiden, Katwijk, Noordwijk, Hillegom, Teylingen, Lisse en Wassenaar.

Voor deze editie van RAP071 kwamen projecten in aanmerking uit de gemeenten: Leiden, Noordwijk, Katwijk, Lisse, Hillegom, Teylingen, Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest, Kaag en Braassem, Zoeterwoude en Leiderdorp. 44 projecten werden aangedragen door bewoners, architecten en opdrachtgevers uit de hele regio. Uit deze groslijst is een longlist van 23 projecten aangeboden aan de jury. Daaruit werd vervolgens door de jury een shortlist van 9 projecten samengesteld – uiteenlopend van circulaire gebouwen en innovatieve woningbouw tot spraakmakende onderwijsvoorzieningen en bijzonder gedetailleerde ontwerpen.

Wat deze editie bijzonder maakt, is dat veel van de geselecteerde projecten zijn ontworpen door architecten die zelf in de regio wonen dan wel werkzaam zijn. Daarmee toont RAP071 niet alleen de diversiteit van de gerealiseerde gebouwen, maar ook de grote ontwerpende kracht die de Leidse regio rijk is. Die kracht verdient nadruk: in een tijd van urgente ruimtelijke vraagstukken is het van betekenis dat juist lokale ontwerpers met visie en betrokkenheid een duurzame en leefbare toekomst van hun eigen omgeving vormgeven.

De vakjury van deze editie stond onder voorzitterschap van Ton Venhoeven (*VenhoevenCS*). De overige juryleden waren: Renske van der Stoep (*Roffaa*), Annemarie JoI (*AM Gebiedsontwikkeling*), Dirk van Peijpe (*De Urbanisten*) en Bart Akkerhuis (*Studio Akkerhuis*, winnaar van RAP071 2023 met *De Meelfabriek*). Esther Geradts trad opnieuw op als secretaris van de jury.

Het is een logische ontwikkeling dat circulair en biobased bouwen steeds nadrukkelijker in opdrachten verankerd worden, verminderen CO2-uitstoot en afval blijven immers bijna existentiële opgaven. De jury vindt dit een positieve ontwikkeling die ook zichtbaar is

in vier van de genomineerde projecten. Ook het ontwerp van publieke ontmoetingsruimte is belangrijk in een polariserende samenleving, dit is met vier inzendingen goed vertegenwoordigd in de shortlist. Sumatrahof, een sociale woongemeenschap en helende leefomgeving, is een aansprekend voorbeeld van binnenstedelijk zorgwonen. Daarnaast zijn twee particuliere villa's bezocht. Deze vallen buiten bovenstaande categorieën, maar ontlokken de nodige discussie over relevantie en wezen van architectuur als kunst van de ruimte.

De jury constateert veel aandacht voor ontmoeting, beleving, hergebruik en circulariteit, maar veel minder voor betere overgangen tussen binnen en buiten, tussen privé en openbaar, voor de relatie tussen gebouw, openbare ruimte en stad. De relatie met natuur en landschap lijkt ook een onderbelicht thema, terwijl 'water en bodem sturend' toch niet meer weg te denken is in dit tijdperk van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies.

Tijdens de discussies rond de bepaling van de shortlist en tijdens de jurytour ontstonden boeiende gesprekken tussen juryleden over vakmanschap, maakbaarheid van de samenleving en de rol van architectuur. Vragen als - wanneer is iets architectuur, hoe raakt een project alle facetten van gebruik, vakmanschap, schoonheid en beleving, en wanneer is sprake van een goede verhouding tussen gebouw en omgeving - stonden centraal in de beoordeling.

Naarmate meer duurzame projecten worden gerealiseerd, wordt de kwaliteit van een ontwerp steeds vaker afgemeten aan de manier waarop en met welke materialen het gebouwd is, of hoeveel energie het verbruikt. Ook wordt wel gekeken hoe het ontwerp inspeelt op erfgoed of identiteit van een plek, of beoordeeld of het ontwerp een positieve invloed heeft op de leefbaarheid van de buurt. Dit zijn natuurlijk allemaal belangrijke thema's, maar de jury vraagt zich af of ze even bruikbaar zijn bij de beoordeling van bouwwerken voor de Rijnlandse Architectuurprijs.

Duurzaamheid is complex en kent tegenstrijdigheden. Met name bij hout kunnen herkomst, houtsoort, detaillering en korter dan verwachte levensduur tot een lagere duurzaamheidsscore leiden dan op basis van biobased bouwen verwacht mag worden. Daarnaast vraagt biobased bouwen veel agrarische ruimte, waardoor bijvoorbeeld conflicten ontstaan met herstel van biodiversiteit.

Voor een duurzame materiaalkeuze lijken de voordelen van circulair bouwen en hergebruik van bouwelementen onomstreden, maar dit vraagt wel een lange levensduur van bouwmaterialen, veel (opslag-)ruimte op bedrijventerreinen en transport als materialen niet gelijk ter plekke hergebruikt kunnen worden. De ontwikkeling van CO₂-arm beton en staal is hoopgevend, maar het is onduidelijk of dit uiteindelijk leidt tot 100% CO₂-vrije materialen. Nu al zeggen dat staal en beton niet duurzaam zijn gaat voorbij aan alle innovaties die hier plaatsvinden. Wat zeggen de prestaties op het gebied van energieverbruik? Energieverbruik kan ook geminimaliseerd worden door lokaal veel energie op te wekken, uit te wisselen en op te slaan. Erfgoed en identiteit zijn belangrijk, maar vanuit historisch perspectief is culturele ontwikkeling door uitwisseling via handelsroutes en migratie minstens zo belangrijk voor het ontstaan van toekomstbestendige beschavingen.

Kortom, de antwoorden op de grote duurzaamheidsvragen zijn niet eenduidig. Maar door de focus op thema's als materiaalkeuze, energie en identiteit dreigen we wel een aantal belangrijke ontwerpthema's van architectuur te vergeten. Is architectuur niet in eerste instantie de kunst van (fysieke, sociale en virtuele) ruimte? Hoe zit het ruimtelijk ontwerp in elkaar, hoe wordt ruimte gearticuleerd, hoe zitten ruimtelijke overgangen in elkaar? Welke rol spelen schoonheid, perspectief, illusie en ambiguïteit bij de dagelijkse beleving van die ruimtes? Kunnen we spelen met grenzen en overgangen en de uiteindelijke interpretatie van bijvoorbeeld binnen en buiten af laten hangen van het weer, het seizoen, de persoonlijke, sociale of zelfs ecologische ervaring?

De invloed van gebouwen op leefbaarheid is moeilijk te meten, maar wel aantoonbaar. Lopen door de buurt en andere mensen ontmoeten werken positief, zeker als een wijk zich ontwikkelt tot 15-minutenstad, met werk en alle voorzieningen binnen loopafstand. Met meer groen in de wijk en zonder geparkeerde auto's, kan openbare ruimte weer uitnodigend worden, zeker met gebouwen die hier op een goede manier bij aansluiten. Om de kwaliteit van bouwwerken te kunnen bepalen, moeten we dus verder kijken dan alleen het gevelontwerp. Veel bepalender zijn de ruimtelijke uitwerking en programmering van de overgangszone tussen gebouw en omgeving en de mate waarin die bijdragen aan ontmoeting en leefbaarheid.

Terug naar de Rijnlandse Architectuurprijs!

Na een bezoek op de 9 plekken selecteerde de jury uit de nominaties twee projecten die naar haar mening de meeste inspiratie bieden voor de opgaven die op ons afkomen: *Villa te Meijndel* en *Herta Mohr*. Vermeldenswaard is daarnaast de *Gorlaeus Lecture Hall* van Civic vanwege de sterk uitgewerkte relatie tussen het bestaande gebouw en het centrale campusplein van Leiden BioScience Park.

Villa te Meijndel

Villa te Meijndel – ontworpen door Cepezed is een glazen huis in het bos, waarin de uitersten van moderne bouwtechniek, duurzaamheid en transparante architectuur samenkomen. De route door het huis is één grote ontdekkingstocht van telkens weer andere manieren om de omgeving, het licht en de ruimtes in de villa te beleven.

Herta Mohr

Het oorspronkelijke gebouw van architect Joop van Stigt van eind jaren '70 bestond uit een cluster van gebouwen rond twee binnenhoven. Dit complex is op uitzonderlijke wijze getransformeerd door De Zwarte Hond. Door het meest centrale gebouw te verwijderen is ruimte ontstaan voor een spectaculair atrium. Met deze minimale, maar doeltreffende ingreep is het nu een open, licht en uitnodigend onderwijsgebouw met collegezalen, studieruimten en ontmoetingsplekken. Bijzonder zijn de houten cassettes in de binnengevels die gemaakt zijn uit de gerecyclede houten plafonds.

En de verrassende winnaar is...

Villa te Meijendel

Het ontwerp van de villa te Meijendel grijpt terug op een lange traditie van industriële staal en glas-architectuur: van het in 1851 door Joseph Paxton gerealiseerde Chrystal Palace in Londen tot het Glass House van Philip Johnson van 1949.

Begin jaren '70 raakte elke vorm van modernisme in diskrediet door doorgeslagen ambities om massawoningbouw industrieel te vervaardigen. Overal in de wereld zijn de povere resultaten daarvan nog herkenbaar. Een klein aantal architecten - waaronder Norman Foster, Richard Rogers, Renzo Piano en Jean Nouvel - ging met een rotsvast vertrouwen door met de ontwikkeling van industriële staal en glas-architectuur.

Het werk van Cepezed past in deze stroming en Villa te Meijendel bewijst dat de rol van deze vorm van modernisme nog lang niet is uitgespeeld. De villa is enorm slim ontworpen en in een bouwtijd van zes maanden als een bouwpakket in elkaar gezet, zonder tussenkomst van een aannemer, zonder bouwfouten en met minimaal materiaalgebruik. De samenwerking met innovatieve leveranciers leverde uitzonderlijke ruimtelijke kwaliteit en schitterende details op.

De villa is een prachtig transparant gebouw in een bosrijke omgeving, die in elke uithoek van het ontwerp en in alle richtingen te beleven is. De vele transparante en glimmende glasvlakken zorgen dat het bos oneindig wordt weerspiegeld. Licht van boven en opzij wordt gefilterd als door een bladerdak en dringt door tot aan de entree op de begane grond.

Villa te Meijendel is een waardige winnaar van de Rijnlandse Architectuurprijs 2025!

De shortlist

De jury heeft 9 unieke ontwerpen genomineerd voor de shortlist van de Rijnlandse Architectuur Prijs 2025.



FOTO: STIJN BOLLAERT

NAAM: Gorlaeus Collegezaal

ARCHITECT: Civic Architects

OPDRACHTGEVER: Vastgoedbedrijf Universiteit Leiden

BOUWJAAR: 2023

LOCATIE: Leiden

Het Gorlaeus was ooit een krachtig modernistisch gebouw, herkenbaar door zijn opgetilde volume en glazen gevels, maar ook gesloten en afstandelijk. Civic Architects heeft dat beeld omgedraaid en het complex een nieuwe ziel gegeven.

Onderhoudsbalkons zijn getransformeerd tot wintertuinen: lichte, klimaatvriendelijke ruimtes die de campus dichterbij brengen. De gevelafschuining werd omgekeerd, waardoor het gebouw zich opent en de relatie met de campus versterkt. Transparantie vervangt geslotenheid en de connectie met de omgeving is sterker dan ooit.

Blikvanger is de monumentale entreetrap. Een krachtig gebaar, dat het maaiveld optilt en toegang geeft tot het gebouw. Boven ontvouwt zich de entree: links het panoramarestaurant – eetruimte, studieplek, ontmoetingsruimte, podium voor evenementen – rechts de collegezalen. De trap functioneert als tribune en ontmoetingsplek, het levendige voorportaal van de campus.

Het ronde dak, de iconische 'schotel', werd behouden en benadrukt. Het gebouw toont zich herkenbaar én vernieuwd, trouw aan zijn oorsprong en tegelijk klaar voor de toekomst. De jury ervaart de transformatie die overtuigt in het geheel en verrast in details. Het Gorlaeus is niet alleen terug, maar sterker, opener en meer dan ooit in verbinding met de campus.



NAAM: Sportcomplex de Vliet
ARCHITECT: Slangen+Koenis Architecten
OPDRACHTGEVER: Gemeente Leiden
BOUWJAAR: 2023
LOCATIE: Leiden

Eindelijk een gebouw waar je mag rennen in de gangen! De rode running track slingert zich door het gebouw en brengt bezoekers en sporters direct in de juiste, energieke stemming. Het entreegebied is overzichtelijk opgezet en biedt helderheid over functies en oriëntatie.

De ware verrassing wacht verderop: de overgang naar de wereld van de ijsbanen. Hier ontvouwt zich een indrukwekkende 200-meterbaan op hoogte, als een kroon boven de sporthal, met uitzicht op de ijshockeybaan beneden. Deze ring is niet alleen spectaculair om te schaatsen, maar biedt ook ruimte voor toeschouwers die de dynamiek van de sporten van dichtbij beleven. Ondanks de wens van de schaatsers om het volume grotendeels gesloten te houden, is het ontwerpteam erin geslaagd subtiele openingen te integreren. Deze doorkijken verbinden het gebouw met de omgeving en laten daglicht binnen, zonder dat dit de sportbeleving verstoort. Het ontwerp toont grote technische en duurzame inventiviteit, zoals het gebruik van restwarmte van de ijsbaan om het zwembad te verwarmen. Bovendien nodigt de heldere organisatie van functies en routes uit tot ontmoeting, beweging en plezier, waardoor het gebouw een vanzelfsprekende ontmoetingsplek is voor een breed scala aan gebruikers.

De jury waardeert deze veelzijdigheid en de nieuwe standaard die hiermee wordt gezet voor sportaccommodaties. Tegelijk daagt zij de gemeente Leiden uit om het omliggende terrein volgens het integrale ontwerp in te richten, zodat het complex echt het kloppende hart van de wijk kan worden.



FOTO: WINAND STUT

NAAM: Sumatrahof
ARCHITECT: Zijdekwartier Architecten
OPDRACHTGEVER: Ons Doel
BOUWJAAR: 2025
LOCATIE: Leiden

Het Sumatrahof is een woonproject met 82 sociale huurwoningen met diverse woningtypen en bewoners. Elf appartementen zijn bestemd voor jongeren van de Haardstee die ondersteuning krijgen bij zelfstandig wonen. De woningen zijn levensloopbestendig en kunnen eenvoudig worden samengevoegd of gesplitst. Het Sumatrahof is gericht op het faciliteren van alledaags contact. Het creëert een thuisgevoel en biedt ondersteuning aan bewoners met zorgvragen. Ontmoeting vindt plaats op alle schaalniveaus. Het ontwerp stimuleert sociale interactie van straat tot huis, met brede voorpleinen, ruime entreehallen, een gezamenlijke woonkamer, een luw binnenhof, extra trappen die keuzevrijheid bieden en woonkamers aan brede galerijen. Privacy en ontmoeting zijn zorgvuldig in balans gebracht.

Duurzaamheid is zichtbaar: voor het bevorderen van biodiversiteit zijn er evenveel nestkasten als bewoners. De prominente plaatsing van fietsenstalling en trappen stimuleert gezond en duurzaam gedrag. Onder al deze sociale ambities ligt een efficiënte en repeterende opbouw, wat het gebouw betaalbaar en bouwbaar maakte.

De jury waardeert dat met Sumatrahof architectuur in het hart van de samenleving is geplaatst. De gezamenlijke ruimten zijn in nauwe samenspraak met bewoners geprogrammeerd en vormen een krachtig antwoord op maatschappelijke vraagstukken zoals eenzaamheid en de wens mensen met een zorgvraag goed te laten landen in wijken.



FOTO: STIJN POELSTRA

NAAM: Kantoor vol Afval
ARCHITECT: Popma ter Steege Architecten
OPDRACHTGEVER: Rijksvastgoedbedrijf
BOUWJAAR: 2024
LOCATIE: Katwijk

Vorig jaar organiseerde RAP een avond met als titel: ‘Nooit meer Slopen’. Conclusie was dat slopen energie slurpt, leidt tot verspilling van materialen en sociale en cultuurhistorische waarden vernietigt. Een aantal inzendingen voor RAP071 laten zien dat behoud en zorgvuldige transformatie juist kunnen leiden tot inspirerende, eigentijdse architectuur.

Het meest polemische voorbeeld is het Kantoor vol Afval: een defensiekantoor uit 1980 op vliegbasis Valkenburg, omgevormd tot eigentijdse werkomgeving. Het project fungeert als laboratorium voor onderzoek naar de mogelijkheden van circulaire architectuurpraktijk. Bij de transformatie zijn vijf principes gevolgd: behoud en handhaven, lokaal hergebruik, hergebruik van elders, biobased materialen waar nodig, en nieuwe producten met gerecyclede content. Deze principes zijn zichtbaar en beleefbaar door het behoud van tegelvloeren, de herplaatsing van gemetselde muren en houten lamellen, het hergebruik van systeemplafonds en scheidingswanden uit een donorgebouw, en het maken van bruine daken met restmateriaal. De renovatie leidde tot 70% hergebruikte materialen en 40% minder CO₂-uitstoot dan bij een traditionele aanpak.

De jury waardeert het Kantoor vol Afval als een geslaagd experiment in circulair (ver)bouwen. Het interieur is met oog voor ruimte en kwaliteit onder handen genomen. Vooral de grotere ruimtes overtuigen in hun architectuur, waar een nieuwe vorm van esthetiek ontstaat. Ook de ecologisch rijk aangelegde daken oogsten lof.



FOTO: LUCAS VAN DE WEE

NAAM: Villa te Meijndel
ARCHITECT: Cepezed
OPDRACHTGEVER: Jan en Ina Pesman
BOUWJAAR: 2024
LOCATIE: Wassenaar

Het huis is gebouwd zoals Jan Pesman als student al voor zich zag hoe je zou moeten bouwen. Het ontworpen bouw pakket, destijds op één A3-vel getekend, werd binnen zes maanden geassembleerd. In die tijd twijfelde hij nog tussen industriële vormgeving en bouwkunde, omdat hij bouwkunde eigenlijk een onderontwikkelde discipline vond, maar tegelijk gefascineerd door architectuur. Gelukkig heeft hij die handschoenen opgepakt en zijn ideologie in latere projecten verder ontwikkeld.

Het grote volume onttrekt zich soms aan het oog en verschijnt dan onverwachts weer. De bomen op het kavel verdubbelen in aantal door de weerspiegeling in het glanzend zwarte volume. Vanuit het interieur is er optimale connectie met het landschap: aan de voorzijde strekt het uitzicht zich eindeloos uit over de golfbaan. Aan de achterzijde vanuit de woonkamer richt de woning zich op het bos, toegankelijk via een enorme schuifpui. Villa te Meijndel is een poëtisch totaalontwerp waarin niets aan het toeval is overgelaten. Elk detail is doordacht en mee ontworpen. Het huis en de bewoners lijken volledig op elkaar afgestemd en in harmonie.

De jury prijst het vakmanschap, de consequente detaillering en de regie over de bouw. Het project vormt een waardig slotakkoord op vijftig jaar Cepezed.



FOTO: ONTWERPBURO VELDHOVEN EN PARTNERS

NAAM: Reinwater

ARCHITECT: Ontwerpburo Veldhoven en Partners

OPDRACHTGEVER: Particulier

BOUWJAAR: 2024

LOCATIE: Lisse

Een herbestemming door ‘jongens uit de polder’ met een droom! Het project Reinwater betreft de circulaire herbestemming van een voormalige drinkwaterberging van DUNEA aan de rand van woonwijk Ter Beek in Lisse.

Het robuuste betonnen gebouw is getransformeerd tot een ensemble van vijf unieke appartementen, waarbij de industriële uitstraling en oorspronkelijke structuur behouden zijn gebleven. Het ontwerp maakt slim gebruik van bestaande taluds en strategische uitsneden voor daglicht en zichtlijnen, waardoor een sterke relatie tussen binnen en buiten ontstaat. De ligging in het landschap is zichtbaar leidend geweest in het stedenbouwkundig en architectonisch ontwerp. Het gebouw is zorgvuldig opgenomen in het omringende landschap en biedt een weids uitzicht op de omliggende weilanden.

Reinwater laat zien hoe industrieel erfgoed en moderne woonkwaliteit harmonieus samengaan en staat symbool voor een innovatieve, toekomstgerichte omgang met erfgoed, landschap en energie. Van een betonnen kist naar een uniek woonplan waar de familieziel voelbaar en zichtbaar is. De bewoners moesten een motivatiebrief schrijven om hun wens voor deze bijzondere plek aan te tonen. Eén van hen heeft zelfs zijn atelier in het oude pompgebouw.

De jury heeft veel lof voor het ondernemerschap en voor het mogelijk maken van betaalbare woningen onder de NHG-grens op deze prachtige locatie in Lisse.

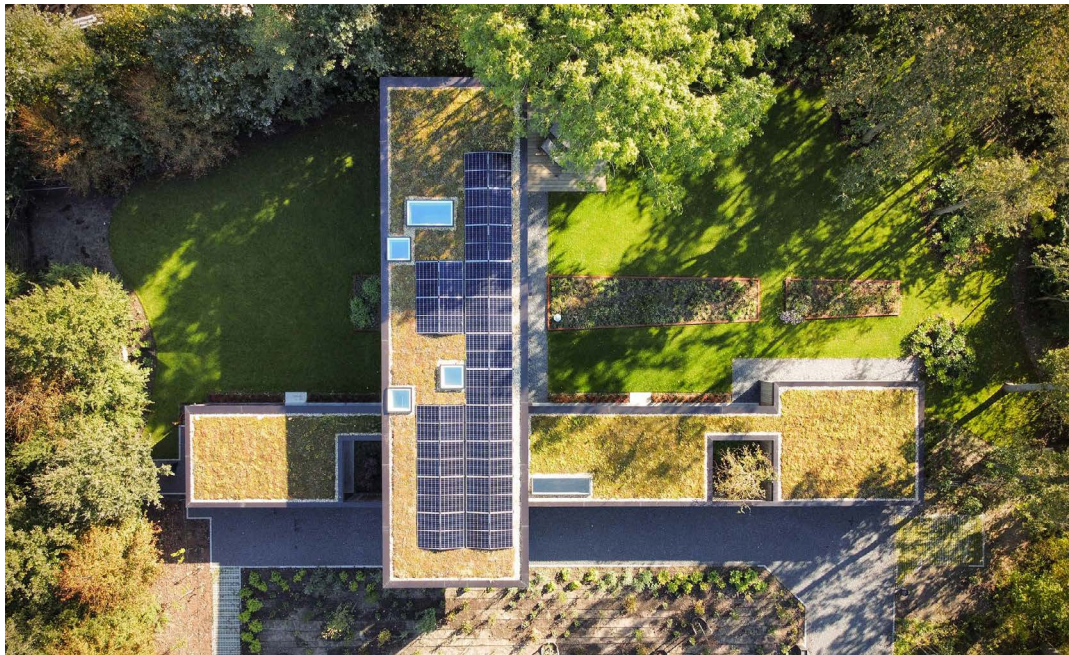


FOTO: ONBEKEND

NAAM: Cantilever Villa

ARCHITECT: Donald Osborne Architecture

OPDRACHTGEVER: fam. Luijckx / van der Burg

BOUWJAAR: 2023

LOCATIE: Noordwijk

Een bezoek aan de Cantilever Villa begint met een route over het landgoed van de voormalige psychiatrische inrichting Sancta Maria. De imposante bomenlaan, geflankeerd door zorgvuldig gerestaureerde monumentale panden en aangevuld met particuliere villa's, bereidt de bezoeker voor op wat komt. Bij de laatste bocht doemt een gesloten gevel op, bekroond met een opengewerkt, uitkragend volume dat lijkt te balanceren: onmiddellijk wordt duidelijk dat hier de entree ligt.

Binnen ontvouwt het woonprogramma zich lineair vanuit de entree, met aan weerszijden een sterke visuele en fysieke connectie met de tuin. Achter de gesloten gevel zijn garage, fitnessruimte en twee overdekte terrassen met patio's ondergebracht, waardoor het spel van open en gesloten volumes het huis zowel beschutting als lichtheid geeft. Vanuit de tuin lijkt de hele bovenverdieping te zweven, een effect dat de architect door subtiele ingrepen overtuigend heeft weten te bereiken. De materialisering versterkt de kracht van het ontwerp. De keuze voor zwarte baksteen geeft het huis een mysterieuze, bijna sculpturale uitstraling – en de bewoners zijn er dolgelukkig mee. Meerdere ruimtes zijn multifunctioneel inzetbaar, bijvoorbeeld door de integratie van een opklapbed in de kastenwand.

De jury spreekt haar waardering uit voor de slimme plattegrond, de inventieve inzet van multifunctionele ruimtes en de manier waarop optimale verbindingen met de tuin zowel visueel als fysiek zijn vormgegeven.

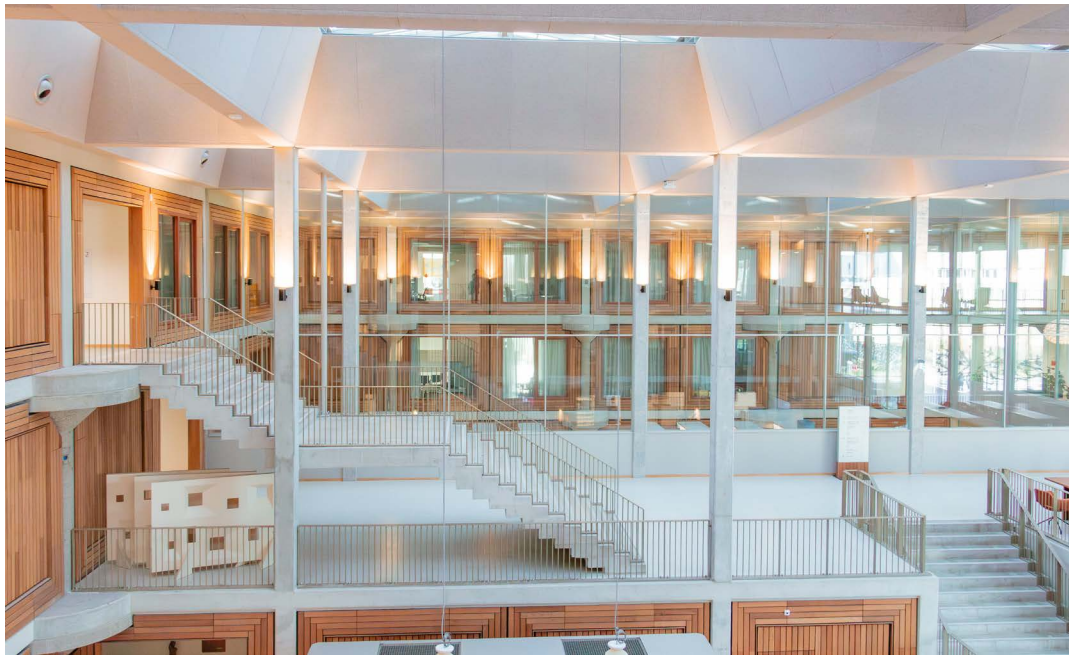


FOTO: ONBEKEND

NAAM: Herta Mohr
ARCHITECT: De Zwarte Hond
OPDRACHTGEVER: Vastgoedbedrijf Universiteit Leiden
BOUWJAAR: 2024
LOCATIE: Leiden

Van een gefragmenteerd cluster naar één helder gebouw. Waar vroeger zeven losse volumes stonden, staat nu een transparant geheel met een atrium als hart. De Zwarte Hond koos voor circulariteit én identiteit. De betonnen kolommen bleven als dragers van de herinnering. Ertussen ontstond openheid, zichtlijnen en ruimte om samen te komen en rustig te studeren. De entree vormt geen drempel meer, maar een krachtig gebaar naar stad en campus.

Aan de Maliebaan kreeg het gebouw een nieuw volume met een verfijnde aluminium gevel. Het is ingetogen en precies, een accent dat de bestaande structuur aanvult zonder deze te overstijgen. Binnen zijn functies helder georganiseerd; stilte en ontmoeting houden elkaar in balans.

Het nieuwe atriumdak is eenvoudiger van opzet dan de oorspronkelijke structuralistische logica. Een rationele keuze vanuit kostenoverwegingen, al gaat daarmee iets van de oorspronkelijke finesse verloren.

Kwaliteit overheerst desondanks. Het gebouw ademt frisheid en toekomst, met circulaire principes en een BREEAM Excellent-certificering als tastbaar bewijs. De jury ervaart Herta Mohr als meer dan alleen een renovatie: het is een volwaardig huis voor studenten en medewerkers, dat Leiden verrijkt en de Humanity Campus een overtuigende, betekenisvolle start geeft. Een voorbeeld dat behoud en vernieuwing elkaar niet bijten, maar juist optillen.



FOTO: LUCAS VAN DER WEE

NAAM: Multifunctioneel Centrum PGS
ARCHITECT: Van Schie Architecten
OPDRACHTGEVER: Protestantse Gemeente Sassenheim
BOUWJAAR: 2024
LOCATIE: Teylingen

Het afnemende aantal leden van de kerkgemeenschap in Sassenheim leidde tot clustering van activiteiten in een nieuw kerkelijk centrum: het Venster. Het gebouw staat in het teken van verbinden, zowel ruimtelijk als sociaal. Het Venster biedt ruimte voor verschillende religieuze activiteiten zoals kinderdiensten, pastorale samenkomsten en zondagopvang. Daarnaast kunnen andere organisaties er bijeenkomsten organiseren. Er zijn een grote en een kleine zaal, flexibel in gebruik en ook te combineren.

De grote zaal maakt indruk door zijn hoogte, akoestiek, de fraaie afwerking met houten panelen en de open façade met zicht op de monumentale Dorpskerk.

De stedenbouwkundige inpassing is zorgvuldig gedaan en staat in het teken van verbinden. Daarbij is door de architect op overtuigende wijze gebruikgemaakt van het klassieke thema van de (zicht)as. De middenas van de begraafplaats is in het gebouw doorgezet als hoge en ruime centrale hal, die het gebouw in twee volumes deelt. De ten opzichte van de omgeving licht opgetilde hal heeft zowel een entree aan de zijde van het kerkhof en de oude dorpskern als een entree aan de zijde van de naoorlogse woonbuurt.

De jury waardeert de zorgvuldig stedenbouwkundige aanpak en het verbinden van functies en ruimte. Het gebouw is met een beperkt budget met zorg ontworpen. In de uitwerking van gevels, plastiek en materialisering had de bijzondere positie en de betekenis van het gebouw in Sassenheim uitbundiger gevierd mogen worden.



RAP Leiden is een onafhankelijke non-profit organisatie die zich bezighoudt met de ontwikkelingen rondom architectuur in de regio Rijnland.

RAP Leiden is een kennisplatform, agendeert lokale en urgente thema's, organiseert debat en treedt daarbij desgewenst op als intermediair. Met een uitgebreid en gevarieerd jaarprogramma maakt RAP Leiden complexe onderwerpen als ruimtelijke ordening, architectuur en stedelijke groei toegankelijk en aantrekkelijk. Dat doet RAP Leiden samen met haar partners.

www.rapleiden.nl | contact@rapleiden.nl

